

§ 1017

V 29.11.2017, Valtuutettu Elina Moision aloite Tehtaankadun liikenneturvallisuuden parantamisesta koulujen kohdalla

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asia pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Elina Moision aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Elina Moision ja 39 muuta esittävät aloitteessaan, että kaupunki tekee Tehtaankadun ympäristöön kokonaisvaltaisen turvallisuus selvityksen, jossa käydään läpi liikenneturvallisuuden parantamiseksi käytettävissä olevat keinot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Tehtaankatu on eteläisten kaupunginosien paikallinen kokoojaku, jonka liikennemäärät vastaavat muita saman katuluokan katuja. Kadun varrella ja sen poikkikaduilla on merkittävä määrä päiväkoteja ja kouluja. Tästä syystä kadun liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota ja kadulle on toteutettu poikkeuksellinen määrä liikenneturvalli-

13.11.2017

suuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Onnettomuustilastojen valossa Tehtaankatu näyttyy hieman turvallisempänä kuin olosuhteiltaan vastaavat kantakaupungin muut kadut.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelu -palvelun arkistoidun päätöshistorian mukaan Tehtaankadulle on tehty noin kaksikymmentä liikenneturvallisuutta parantavaa toimenpidettä viime vuosikymmeninä.

Tehtaankadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja sitä on korostettu nopeusrajoitusta osoittavin tiemerkinnoin, jotka uusitaan vuosittain. Viimeksi merkinnät on uusittu kuluvan syksyn aikana. Tehtaankatu 32:n kohdalle on sijoitettu nopeusnäyttötäulu, joka mittaa, näyttää ja tallentaa itään kulkevien ajoneuvojen nopeuksia. Verrattuna muihin 30 km/h -katuihin, joista on saatavissa seurantatietoa nopeusnäytöistä, Tehtaankadun nopeusjakauma ei erotu poikkeavana. Nopeusnäyttötäulujen vaikutusta mittaavan ennen-jälkeen -tutkimuksen mukaan nopeusnäytöt alentavat nopeuksia keskimäärin vajaalla kahdella kilometrillä tunnissa. Korkeimpien nopeuksien osuus vähenee selvästi keskimääräistä enemmän.

Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi on rakennettu huomiovalot Laivurinkadun ylittävälle suojatielle Tehtaankadun pohjoispuolelle. Risteyksen liikenneturvallisuutta on parannettu ohjaamalla jalankulkijoiden kadun ylityksiä kaiteen avulla suojateiden kohdalle.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö on 29.9.2017 päätöksellään tarkistanut lapsivaroituserkkien sijoittelua Tehtaankadulla. Länteen ajettaessa ennen Kapteeninkatua sijaitseva lapsivaroituserkki on päätetty siirtää ennen Huvilankadun risteystä sen länsipuolelle. Lisäksi on päätetty lapsivaroituserkin sijoittamisesta ennen Armfeltintien risteystä. Lapsivaroituserkkejä Tehtaankadulla on Kapteeninkadun, Huvilakadun, Laivurinkadun ja Ehrenströmintien risteysten yhteydessä. Tehtaankadun lapsivaroituserkit ovat normaalisti poiketen timanttikalvoisia, mikä parantaa niiden heijastavuutta. Suojateiden näkemiä on parannettu pysäköintirajoituksilla ja ajoratakavenuksilla. Tehtaankadun jalkakäytäviä on paikoittain levennetty. Liikenneturvallisuutta parantavat myös korotetut raitiovaunupysäkkiemekkeet, jotka antavat pitkälle suoralle kadulle ns. porttivaikutelmaa ja näin osaltaan hidastavat ajonopeuksia.

Tehtaankadun ala-asteen oppilaiden eniten käyttämät suojatiet ovat Laivurinkadun ylittävät suojatiet Tehtaankadun etelä- ja pohjoispuolella, Tehtaankadun ylittävät suojatiet Huvilakadun ja Kapteeninkadun kohdalla sekä Kapteeninkadun ja Neitsytpolun ylittävät suojatiet. Raitiovaun-

nupysäkit ja pysäköintirajoitukset parantavat näkemiä, mutta laittomasti liian lähelle suojateitä pysäköivät ajoneuvot ovat ajoittain ongelmana.

Hidasteita tai korotettuja suojateitä Tehtaankadulle ei voida rakentaa, sillä niitä ei voida toteuttaa katuosuuksille, joissa on raitiovaunukiskot. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajonopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssyjä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialueisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidasteiden käyttöä. Esimerkiksi hidasteiden sovittaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on todettu haasteelliseksi, ja töyssyistä aiheutuva tärinä voi haitata läheisten talojen rakenteita.

Tehtaankadulle liittyvät Armfeltintie, Laivurinkatu ja Kapteeninkatu ovat väistämässäännöiltään tasa-arvoisia Tehtaankadun kanssa, kuten myös suurin osa muista Tehtaankadulle liittyvistä kaduista. Risteysten tasa-arvoisuus laskee ajonopeuksia, sillä Tehtaankatua ajavat joutuvat hidastamaan varoessaan oikealta saapuvaa liikennettä.

Raitiolinja 1:n reitti muuttui kulkemaan Laivurinkadulta pohjoisesta Tehtaankadulle länteen ja päinvastoin elokuussa 2017. Aiemmin vararaitteena toimineet kiskot kulkivat näiden katujen risteyksessä jalkakäytävällä. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä 2.12.2016 liikenneympäristöä selkeytetään siten, että raitiovaunut ja jalankulkijat erotellaan toisistaan rakenteellisesti reunakivijärjestelyin. Päätöstä täydennettiin mm. Tehtaankadun ala-asteen vanhempainyhdistyksen yhteydenottojen pohjalta 5.5.2017 niin, että risteyksen länsipuolelle Armfeltintietä vastapäätä toteutetaan uusi linja-auto- ja raitiovaunupysäkki. Pysäkin odotustila kaventaa ajorataa ja lyhentää suojatien ylitysmatkaa. Myös Laivurinkadulle Tehtaankadun pohjoispuolelle on suunniteltu uusi pysäkki. Uudet pysäkit korvaavat vanhat pysäkit Tehtaankatu 21:n edustalla, Eiranpuiston kohdalla ja Laivurinkatu 29:n edustalla. Poistuville pysäkeille ei tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä myös Tehtaankatu 21:n edustan pysäkkialue toimii jatkossa ajorataa kaventavana ja ajonopeuksia hillitseväenä porttina.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä.

Tehtaankatu ei näyttäydy liikenneturvallisuudeltaan poikkeavana muihin kantakaupungin katuihin verrattuna. Tehtaankadun ala-asteen ym-

13.11.2017

päristön liikenneturvallisuus on tekeillä olevassa koulujen liikenneturvallisuusvertailussa hyvä. Tehtaankadulle on pitkäjänteisesti ja säännöllisesti tehty lukuisa määrä erilaisia turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, joista viimeisimmät on tehty kuluvana vuonna. Näin ollen erikseen tehtävälle kokonaisvaltaiselle turvallisuusselvitykselle ei ole tarvetta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Moisio Elina ym. valtuustoaloite Kvsto 15.3.2017 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2017 § 165

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Hankenumero 5264_142

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tehtaankatu on eteläisten kaupunginosien paikallinen kokoojkatu, jonka liikennemäärät vastaavat muita saman katuluokan katuja. Kadun varrella ja sen poikkikaduilla on merkittävä määrä päiväkotij- ja koulutoimintaa. Tästä syystä kadun liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty tarkoin huomiota ja kadulle on toteutettu poikkeuksellinen määrä liikenneturvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tapahtuneiden onnettomuuksien valossa Tehtaankatu näyttäytyy hieman turvallisempaan kuin olosuhteiltaan vastaavat kantakaupungin muut kadut.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelu -palvelun arkistoidun päätöshistorian mukaan Tehtaankadulle on tehty noin kaksikymmentä liikenneturvallisuutta parantavaa toimenpidettä viime vuosikymmeninä.

13.11.2017

Tehtaankadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja sitä on korostettu nopeusrajoitusta osoittavin tiemerkinnoin, jotka uusitaan vuosittain. Viimeksi merkinnät on uusittu kuluvan syksyn aikana. Ajoina alaukset kuitenkin kuluvat kadun nupukivipinnasta nopeasti. Tehtaankatu 32:n kohdalle on sijoitettu nopeusnäyttötäulu, joka mittaa, näyttää ja tallentaa nopeuksia itään kulkeville ajoneuvoille. Verrattuna muihin 30 km/h -katuihin, joista on saatavissa seurantatietoa nopeusnäytöistä, Tehtaankadun nopeusjakauma ei erotu poikkeavana. Nopeusnäyttötäulujen vaikutusta mittavaan ennen-jälkeen -tutkimuksen mukaan nopeusnäytöt alentavat nopeuksia keskimäärin vajaalla kahdella kilometrillä tunnissa. Korkeimpien nopeuksien osuus vähenee selvästi keskimääräistä enemmän.

Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteuksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi on rakennettu huomiovalot Laivurinkadun ylittävälle suojatielle Tehtaankadun pohjoispuolelle. Risteuksen liikenneturvallisuutta on parannettu ohjaamalla jalankulkijoiden kadun ylityksiä kaiteen avulla suojateiden kohdalle.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö on 29.9.2017 päätöksellään tarkistanut lapsivaroituserkkien sijoittelua Tehtaankadulla. Länteen ajettaessa ennen Kapteeninkatua sijaitseva lapsivaroituserkki on päätetty siirtää ennen Huvilankadun risteystä sen länsipuolelle. Lisäksi on päätetty lapsivaroituserkin sijoittamisesta ennen Armfeltintien risteystä. Lapsivaroituserkkejä Tehtaankadulla on Kapteeninkadun, Huvilakadun, Laivurinkadun ja Ehrenströmintien risteysten yhteydessä. Tehtaankadun lapsivaroituserkit ovat normaalista poiketen timanttikalvoisia, mikä parantaa niiden heijastavuutta. Suojateiden näkemiä on parannettu pysäköintirajoituksilla ja ajoratakavenuksilla. Tehtaankadun jalkakäytäviä on paikoittain levennetty. Levennykset tekevät kävelystä miellyttävämpää. Liikenneturvallisuutta parantavat myös korotetut raitiovaununupysäkkiniemekkeet, jotka antavat pitkälle suoralle kadulle ns. porttivaikutelmaa ja näin osaltaan hidastavat ajonopeuksia.

Tehtaankadun ala-asteen oppilaiden eniten käyttämät suojatiet ovat Laivurinkadun ylittävät suojatiet Tehtaankadun etelä- ja pohjoispuolella, Tehtaankadun ylittävät suojatiet Huvilakadun ja Kapteeninkadun kohdalla sekä Kapteeninkadun ja Neitsytpolun ylittävät suojatiet. Raitiovaununupysäkit ja pysäköintirajoitukset parantavat näkemiä, mutta laittomasti liian lähelle suojateitä pysäköivät ajoneuvot ovat ajoittain ongelmana.

Hidasteita tai korotettuja suojateitä Tehtaankadulle ei voida rakentaa, sillä niitä ei voida toteuttaa katuosuuksille, joissa on raitiovaunukiskot. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajo-

nopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssiä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialueisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidasteiden käyttöä. Esimerkiksi hidasteiden sovittaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on todettu haasteelliseksi, ja töyssyistä aiheutuva tärinä voi haitata läheisten talojen rakenteita.

Tehtaankadulle liittyvät Armfeltintie, Laivurinkatu ja Kapteeninkatu ovat väistämissäännöiltään tasa-arvoisia Tehtaankadun kanssa, kuten myös suurin osa muista Tehtaankadulle liittyvistä kaduista. Risteysten tasa-arvoisuus laskee ajonopeuksia, sillä Tehtaankatua ajavat joutuvat hidastamaan varoessaan oikealta saapuvaa liikennettä.

Raitiolinja 1:n reitti muuttui kulkemaan Laivurinkadulta pohjoisesta Tehtaankadulle länteen ja päinvastoin elokuussa 2017. Aiemmin vararaitteena toimineet kiskot kulkivat näiden katujen risteyksessä jalkakäytävällä. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä 2.12.2016 liikenneympäristöä selkeytetään siten, että raitiovaunut ja jalankulkijat erotellaan toisistaan rakenteellisesti reunakivijärjestelyin. Päätöstä täydennettiin mm. Tehtaankadun ala-asteen vanhempainyhdistyksen yhteydenottojen pohjalta 5.5.2017 niin, että risteuksen länsipuolelle Armfeltintietä vastapäätä toteutetaan uusi linja-auto- ja raitiovaunupysäkki. Pysäkin odotustila kaventaa ajorataa ja lyhentää suoja-tien ylitysmatkaa. Myös Laivurinkadulle Tehtaankadun pohjoispuolelle on suunniteltu uusi pysäkki, joka kokooa keskustaan päin suuntautuvan joukkoliikenteen matkustajan kannalta järkevästi yhdelle pysäkillä. Uudet pysäkit korvaavat vanhat pysäkit Tehtaankatu 21:n edustalla, Eiranpuiston kohdalla ja Laivurinkatu 29:n edustalla. Poistuville pysäkeille ei tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä myös Tehtaankatu 21:n edustan pysäkkialue toimii jatkossa ajorataa kaventavana ja ajonopeuksia hillitsevä porttina.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä.

Tehtaankatu ei näyttäydy liikenneturvallisuudeltaan poikkeavana muihin kantakaupungin katuihin verrattuna. Tehtaankadun ala-asteen ympäristön liikenneturvallisuus on koulujen liikenneturvallisuusvertailussa hyvä.

https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/los_2017-1.pdf

13.11.2017

Tehtaankadulle on tehty lukuisia määrä erilaisia turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä on päätetty pitkäjänteisesti tasaisin väliajoin ja viimeisimmät päätökset on tehty kuluvana vuonna. Näistä syistä johtuen erikseen tehtävälle kokonaisvaltaiselle turvallisuusselvitykselle ei ole perusteita.

10.10.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi